

Specjalne Ośrodki Wychowawcze w świetle przeprowadzonych kontroli

Warszawa, 17 lutego 2015 r.

Program narady

1. **Rozpoczęcie narady** – Pani Katarzyna Góralska, Mazowiecki Kurator Oświaty.
2. **Specjalne Ośrodki Wychowawcze w świetle obowiązujących przepisów prawa** – Pani Emilia Wojdyła, Dyrektor Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie.
3. **Ogólne wyniki, zalecenia wynikające z przeprowadzonych kontroli** (maj, wrzesień, listopad 2014 r.) – Pani Małgorzata Wojtaszewska, Zastępca Dyrektora Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie
4. **Indywidualne Programy Edukacyjno–Terapeutyczne** – konstruowanie programu i jego realizacja – Pani Emilia Wojdyła, Dyrektor Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie.
5. **Wychowankowie objęci pieczęcią zastępczą:**
  - **Kierunki i założenia systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej** – Pani Wiesława Kacperk – Biegańska, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
  - **Informacja o wychowankach przebywających w specjalnych ośrodkach wychowawczych w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – Pani Aneta Pilecka, starszy inspektor wojewódzki w Oddziale do Spraw Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.
6. **Uprawnienia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów** – Pani Wiesława Puciłowska, Kierownik Oddziału Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.
7. **Posumowanie, zakończenie spotkania.**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Podstawy prawne dla placówek niepublicznych

- Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (t.j.Dz. U. z 2013 r., poz. 1207);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień i obowiązków nauczycieli i wychowawców zatrudnionych w niepublicznych przedszkolach i niepublicznych placówkach prowadzonych przez kościelne osoby prawne (Dz. U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1722 oraz Dz. U. z 2007 r. Nr 159, poz. 1118).

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Podstawy prawne dla placówek publicznych

- Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1207);

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Podstawy prawne dla placówek publicznych

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631);**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 466);**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 392);**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Podstawy prawne dla placówek publicznych

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 414);**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532);**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1170);**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Wszystkie niepubliczne specjalne ośrodki wychowawcze złożyły deklarację, że działają jak placówki publiczne, w tym zgodnie z rozporządzeniem z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 631)

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Działalność specjalnego ośrodka wychowawczego powinna być prowadzona w oparciu o ww. rozporządzenie i następujące przepisy:

§ 31 ust. 1 SOW są prowadzone dla dzieci i młodzieży, które wymagają stosowania specjalnych oddziaływań wychowawczych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rewalidacyjnych ze względu na występujące niepełnosprawności, o których mowa w § 22 (niestyszających i słaboszających; niewidomych i słabowidzących; z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją; z autyzmem w tym zespołem Aspergera; z niepełnosprawnościami sprzężonymi; z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym) lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym,

§ 32 ust. 1 SOW zapewnia wychowankom:

- 1) realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza ośrodkiem;
- 2) udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach profilaktyczno-wychowawczych, rewalidacyjnych i usprawniających ruchowo, przygotowujących dzieci i młodzież do samodzielności w życiu społecznym;
- 3) udział w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych;
- 4) udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i szczególne uzdolnienia;
- 5) współpracę ze szkołą, w której wychowanek spełnia obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, w zakresie realizowania zajęć rewalidacyjnych i oddziaływań wychowawczych.

§ 32 ust. 2 SOW organizuje i udziela wychowankom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach określonych w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§ 33 ust. 1 Podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w sow jest grupa wychowawcza.

§ 33 ust. 2 Liczba wychowanków w grupie wychowawczej odpowiada liczbie uczniów w oddziale odpowiedniego rodzaju szkoły specjalnej, określonego w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (1)

§ 34 ust. 1 Specjalny ośrodek wychowawczy zapewnia wychowankom całodobową opiekę.

§ 34 ust. 2 Opiekę w porze nocnej sprawuje wychowawca grupy wychowawczej.(2)

§ 35 ust. 1 SOW prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której są przewidziane ferie szkolne. (3)

§ 59 W realizacji swoich zadań placówka współpracuje ze środowiskiem lokalnym oraz, w zależności od potrzeb, z właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

§ 60 ust. 1 Szczegółową organizację działania placówki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji placówki, opracowany przez dyrektora placówki w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku. Arkusz organizacji placówki zatwierdza organ prowadzący w terminie do dnia 25 maja danego roku. (6)

§ 60 ust. 2 W arkuszu organizacji placówki określa się w szczególności liczbę pracowników placówki, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz ogólną tygodniową i roczną liczbę godzin zajęć finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący placówkę. (6)

§ 61 ust. 1 Zadania placówki realizują nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć oraz inni pracownicy. (1)

§ 62 ust. 1 Działalność placówki może być uzupełniana świadczeniami wolontariuszy. (1)

§ 63 ust. 1 Rodzice dzieci i młodzieży przebywających w SOW wnoszą opłatę za posiłki w stołówce ośrodka równą wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie. (5)

§ 63 ust. 4 Wysokość opłat za posiłki, o których mowa w ust. 1 (...), a także termin i sposób ich wnoszenia ustala dyrektor placówki w uzgodnieniu z organem prowadzącym. (3)

§ 63 ust. 7 Jeżeli dziecko z uzasadnionych powodów nie mogło przebywać w placówce, opłaty, o których mowa w ust. 1 należne są w wysokości proporcjonalnej do czasu faktycznego pobytu dziecka. (2)

§ 63 ust. 8 Organ prowadzący placówkę może zwolnić rodziców z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 1,

- **pkt 1** w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny, w szczególności gdy dochód na osobę w rodzinie nie jest większy niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. **Dz. U. z 2015 r., poz. 163**),
- **pkt 2** w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych. (1)

§ 63 ust. 9 Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia wychowankowi tej placówki podczas pobytu w SOW pokrycie kosztów wyżywienia oraz zaopatrzenia wychowanka w odzież, obuwie, środki czystości i środki higieny osobistej oraz leki, okulary, podręczniki i pomoce szkolne, a także kieszonkowe.

www.kuratorium.waw.pl

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Ogólne wyniki, zalecenia wynikające z przeprowadzonych kontroli

(maj, wrzesień, listopad 2014 r.)

SPECJALNE OŚRODKI WYCHOWAWCZE W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM

stan na listopad 2014 r.

Lp.	Specjalny Ośrodek Wychowawczy	Liczba ogólna	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Liczba wych. posiadająca postanowienia sądu o umieszczeniu w placówkach opiekuńczo-wych.	Liczba dzieci pon. 7 r.ż.	Liczba wych. pow. 25 r.ż.
1	Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a' Paulo w Pęcherach – łbiskach, ul. Bolesława Chrobrego 80, gmina Piaseczno	70	31	39	1	1	0
2	Specjalny Ośrodek Wychowawczy, TPD Helenów w Warszawie, ul. Hafciarska 80/86	68	25	43	0	0	0
3	Specjalny Ośrodek Wychowawczy im. arcybpa Zygmunta Szczęsnego w Markach, ul. Kasztanowa 21	10	6	4	4	0	0
4	Specjalny Ośrodek Wychowawczy w Pruszkowie, ul. Szkolna 3.	24	1	23	2	0	0
5	Specjalny Ośrodek Wychowawczy Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej w Warszawie, ul. Kawęczyńska 49	23	23	0	3	0	0
6	Ośrodek Wychowawczy Dzieci Niepełnosprawnych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Ostrówku, ul. Piotra Skargi 1	23	13	10	0	0	0
7	Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Brańszczyku	46	5	41	1	3	0
8	Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego im. Matki Celiny Borzęckiej w Mocarzewie	65	31	34	4	1	0
9	Specjalny Ośrodek Wychowawczy w Ignacowie 10, powiat miński.	61	24	37	0	0	0
10	Specjalny Ośrodek Wychowawczy w Warszawie, ul. Rynek Nowego Miasta 4	40	16	24	0	0	0
	Razem	430	175	255	14	5	0

Tematy kontroli:

- 1. Organizacja pracy i realizacja zadań statutowych ośrodka – maj 2014 r.**
- 2. Zgodność kwalifikacji zawodowych nauczycieli z przepisami prawa. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki – wrzesień 2014 r.**
- 3. Organizacja pracy ośrodka – październik/listopad 2014 r.**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Baza lokalowa:

- bardzo dobre warunki pobytu,
- czysto,
- pokoje, na ogół 2 - 3 osobowe, są estetycznie urządzone,
- wychowankowie mają własne szafki na ubrania i rzeczy osobiste,
- w większości łazienki znajdują się poza pokojami wychowanków,
- do dyspozycji wychowanków jest świetlica, wyposażona w sprzęt audiowizualny i komputery,
- zorganizowano sale kulturalno-oświatowe z telewizorem, rehabilitacyjne itp.
- wychowankowie korzystają z zadbanych ogrodów, boiska oraz kaplicy,
- w ośrodkach znajdują się gabinety lekarskie, jadalnie, kuchnie,
- funkcjonują różnorodne regulaminy.

Ośrodki w większości monitorują losy absolwentów i prowadzą opiekę nad byłymi wychowankami.

Zajęcia:

- **plastyczne, teatralne, sportowe, kulinarne, relaksacyjne,**
- **wyrównawcze, rehabilitacyjne, logopedyczne,**
- **kulinarno – zdrowotne,**
- **artystyczno – muzyczne,**
- **kulturalno – religijne,**
- **muzykoterapia,**
- **artterapia,**
- **teatroterapia,**
- **biofeedback – EEG/bfb,**
- **Terapię Tomatisa,**
- **terapia zabawą,**
- **hipoterapia,**
- **hydroterapia,**
- **biblioterapia,**
- **warsztaty terapeutyczne,**
- ***Klub podróżnika.***

UWAGI:

- 1) dla zajęć kół realizowanych w ośrodku nie prowadzi się odrębnego dokumentowania,**
- 2) statut ośrodka nie określa wszystkich, wymaganych przepisami prawa obszarów,**
- 3) w ośrodku nie są zatrudnieni specjaliści mogący udzielać pomocy psychologiczno – pedagogicznej,**
- 4) funkcjonująca w ośrodku jedna grupa wychowawcza, licząca 19 wychowanków przekracza ustaloną analogicznie liczbę osób w grupie w placówce publicznej,**

UWAGI:

- 5) w ośrodku nie zapewnia się czytelnego podziału na poszczególne grupy wychowawcze, uwzględniającego wiek i stopień upośledzenia umysłowego wychowanków w grupach wychowawczych. Prowadzenie dokumentacji ośrodka uniemożliwia potwierdzenie liczby utworzonych grup wychowawczych oraz kryterium podziału wychowanków na grupy,
- 6) w dokumentacji ośrodka (dzienniki zajęć wychowawczych, *Książka ewidencyjna*) bardzo często stosowany jest korektor lub zaklejanie zapisów, jako forma sprostowania błędów, brak daty dokonania korekty oraz czytelnego podpisu osoby jej dokonującej,

Kuratorium Oświaty w Warszawie

UWAGI:

- 8) w ośrodku nie są umieszczone w widocznym miejscu telefony alarmowe oraz numer telefonu do Rzecznika Praw Dziecka i numer telefonu zaufania,
- 9) w ośrodku nie są wyeksponowane prawa wychowanków,
- 10) wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści pracujący w ośrodku nie dokonują zespołowo wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania wychowanków, nie znajduje potwierdzenia w dokumentacji ośrodka również zespołowe opracowywanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych,

Uwagi:

11) Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne:

- nie zawierają wszystkich elementów wskazanych w rozporządzeniu w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach,
- nie zostały ustalone wspólnie ze szkołą,
- rodzice wychowanków nie uczestniczą w tworzeniu i modyfikacji indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych dla ich dzieci,

12) W dokumentacji placówki brak jest informacji świadczącej o zapoznaniu rodziców wychowanków z indywidualnym programem edukacyjno – terapeutycznym.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

WNIOSKI:

- 1) na pochwałę zasługuje baza lokalowa Ośrodka oraz jej estetyka czystość i świeżość,**
- 2) bardzo dobrą praktyką jest opieka nad byłymi wychowankami,**
- 3) dyrektor organizuje i realizuje zadania statutowe ośrodka zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz dostosowuje pracę do potrzeb wychowanków z określonego rodzaju niepełnosprawnością,**
- 4) widoczna jest dbałość i troska o wszechstronny rozwój wychowanków,**
- 5) ośrodki zapewniają ciągłość oddziaływań terapeutycznych,**

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Wnioski:

- 7) w większości kwalifikacje nauczycieli zatrudnionych w Ośrodkach są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.
- 8) nauczyciele/wychowawcy zatrudnieni w placówce poszerzają swoje kwalifikacje zawodowe, głównie poprzez kontynuowanie nauki w formie studiów podyplomowych i kursów kwalifikacyjnych.
- 9) w ośrodkach zapewnia się bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki.

ZALECENIA:

W wyniku kontroli wydano łącznie 20 zaleceń.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

ZALECENIA:

- 1) Zatrudniać wychowawców ośrodka zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2013 r., poz. 1207),**
- 2) Zorganizować grupy wychowawcze w ośrodku w sposób zapewniający wychowankom bezpieczeństwo zgodnie z art. 39 ust.1 pkt 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),**

ZALECENIA:

- 3) Dostosować zapisy w statucie do obowiązujących przepisów prawa, zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),**
- 4) W ośrodku wyeksponować prawa wychowanków oraz w widocznym miejscu umieścić telefony alarmowe oraz telefon do Rzecznika Praw Dziecka, telefon zaufania, zgodnie z Konwencją o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.),**

ZALECENIA:

- 5) Bezwzględnie zapewnić bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas pobytu w Ośrodku Wychowawczym (...) zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), w szczególności w zakresie czytelnego podziału wychowanków na poszczególne grupy wychowawcze oraz zapewnienia dla każdej z grup opieki wychowawczej w ciągu całej doby, z uwzględnieniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności dzieci i młodzieży.,**

ZALECENIA:

- 6) **Informować rodziców wychowanka o potrzebie objęcia wychowanka pomocą psychologiczno – pedagogiczną, ustalonych formach, okresie i liczbie godzin tej pomocy**, zgodnie z § 22 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532),
- 7) **Dostosować indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne wychowanków** do wymogów § 5 ust.1 pkt 3, 4, 5 oraz § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. poz. 392),

ZALECENIA:

- 8) Dokonywać co najmniej raz w roku wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania każdego wychowanka**, zgodnie z § 5 ust. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. poz. 392),
- 9) Zapewnić rodzicom możliwość uczestnictwa w opracowywaniu i modyfikowaniu indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych oraz dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania wychowanka** zgodnie z § 5 ust. 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. poz. 392),

Zalecenia:

- 10) Przestrzegać terminów opracowywania indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych dla wychowanków, określonych w § 5 ust. 5, który stanowi, że „Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny. Program opracowuje się w terminie: 1) 30 dni od dnia złożenia w przedszkolu, szkole lub ośrodku, o których mowa w § 1, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub 2) 30 dni przed upływem okresu, na jaki został opracowany poprzedni program.”** rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 392).

www.kuratorium.waw.pl

Kuratorium Oświaty w Warszawie

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO - TERAPEUTYCZNY

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 392).

§ 5. 1. Dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego opracowuje się indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zwany dalej „programem”.

2. Program określa:

- 1) zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem/wychowankiem;**
- 2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym w przypadku:**
  - a) ucznia niepełnosprawnego — zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,**
  - b) ucznia niedostosowanego społecznie — zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,**
  - c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym — zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;**

3) formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane;

4) działania wspierające rodziców ucznia oraz w zależności od potrzeb zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, a w przypadku gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej – także działania z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego oraz sposób realizacji tych działań;

6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia/wychowanka w realizacji zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Program:

- **opracowuje zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną,**
- **opracowywany jest na okres wskazany w orzeczeniu, nie dłuższy niż etap edukacyjny,**

- **opracowuje się w terminie 30 dni od złożenia orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego w ośrodku w ośrodku lub**
- **30 dni przed upływem okresu na jaki został opracowany poprzedni program**
- **otrzymują rodzice, jeśli wystąpią z takim wnioskiem (kopię programu).**

Wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia zespół dokonuje nie rzadziej, niż raz w roku, uwzględniając ocenę efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniowi/wychowankowi.

Rodzice:

- mogą uczestniczyć w opracowaniu i modyfikowaniu indywidualnego programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania wychowanka,
- mogą wnioskować o udział w posiedzeniu zespołu lekarza, psychologa, pedagoga lub innego specjalisty,
- ośrodek informuje rodziców o spotkaniach zespołu.

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Dla powodzenia zaprojektowanych działań **podstawowe znaczenie ma zasada:**

wszyscy członkowie zespołu wdrażają ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym.

Warto więc, by nauczyciele i specjaliści określili, jakie działania podejmą, by pomóc wychowankowi - **każdy** **w zakresie** swoich zajęć.

Ważne:

Indywidualny programu edukacyjno – terapeutyczny uwzględnia wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem/wychowankiem zawarte w prowadzonej przez przedszkole, szkołę i placówkę dokumentacji przebiegu nauczania.

Ważne:

Dla wychowanków z niepełnosprawnością, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zapewnia się zajęcia rewalidacyjne w każdym roku szkolnym.

POMOC PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U z 2013 r., poz. 532).

W placówce

pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest:

w trakcie bieżącej pracy z wychowankiem

oraz w formie:

- zajęć rozwijających uzdolnienia;
- **zajęć specjalistycznych:**
  - korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych,
  - socjoterapeutycznych oraz innych zajęć
  - o charakterze terapeutycznym;
- porad i konsultacji;

Dziękuję za uwagę